

הקונגרס הבינלאומי למדיניות קרקע

גרסים הקודמים. גם המקומות שמהם
כאו המשתתפים היה בעקרון דומה:
שליש מאירופה — שלישי מצפון אמריקה
ושליש משאר העולם (ביניהם כעשרה
ישראלים).

דיונים בקבוצות עבודה

מספרם הרב של המשתתפים האמרי-
קאים בשלושת הקונגרסים עד כה, מה-
וזה הפתעה, שכן בכינוסים של ארגון-
נים בינלאומיים אחרים, כדוגמת ה-
IFIP או ה- INTA האמריקאים
בולטים בהיעדרם עד כדי יצירת
הרושם שהנושאים התכנוניים אינם
מעניינים אותם. אחת מהצלחות ה-
ICLPS היא בהפרכת חששות אלו.
ובהוכחה, כי בארגון נכון ובגישה
זהולה את צרכיהם של האמ-
ריקאים — ניתן לצפות להשתתפות
רבה, עירנית ומוסיפה ענין מבחינת ה-
תכנים של מומחים אמריקאים רבים מ-
תחומי האקדמיה, המימשל והיומה ה-
פרטית.

לפני הצגת נושא הקונגרס ביום ה-
ראשון לכנס, ברכו נציגי היוזמים את
המשתתפים. פנל ובו נציגים מצפון ו-
דרום אמריקה, אירופה, אסיה, אפריקה
ואוסטרליה הציגו את נושא הקונגרס,
כפי שהוא בא לידי ביטוי ביבשות מו-
צאם. כרגיל, החלוקה בין היבשות ה-
מפוזרות מתפתחת בא לידי ביטוי
אף בנושא זה.

אך עיקר הצלחת ארגונו של הקונ-
גרס השלישי היה בהיענות לבקשת ה-
משתתפים בכנסים הקודמים, ובמקום
ישיבת מליאה, הדיונים נערכו כמעט אך
ורק בקבוצות-עבודה. לאחר הצהריים
ביום הראשון ולפני הצהריים ביום השני
לקונגרס — נערכו שתי ישיבות מקב-
לות של ארבע קבוצות עבודה על ה-

הקונגרס למדיניות קרקע הוא מעין
אירוע שהפך למסורת. כל שלוש שנים
מתכנסים חוקרים, מעצבי מדיניות ומבצ-
עים יחדיו כדי לדון בבעיות הנובעות מ-
עובדת היות משאב הקרקע מוגבל בכמו-
עובדת היות משאב הקרקע מוגבל בכמותו,
מצומצם, ויקר. קונגרס זה שונה מקודמיו
בשלושה תחומים: אל היוזמים המקוריים
The Lincoln Institute for Land
Policy = LILP

The International Center for
Land Policy Studies = ICLPS
The Urban Land Institute =
הצטרף גוף שלישי ה-ULI.

זו היתה הפעם הראשונה שהמארגנים
העזו לצאת מתחומי קמברידג' מסא-
צ'וסטס ולערוך אירוע זה במקום אחר
בעולם. והאחרון: נושא הקונגרס הפעם
לא עסק מסביב לבעיות אלא בהגשמת
תכניה — לא ניתוח של כשלונות, אלא
הפקת לקחים מהצלחות.

כמוכן שהנושא דרש הגדרה מהי הצ-
לחה כשמדובר בתכנית פיתוח: האם
הקריטריון הוא כלכלי, או שמא חברתי;
האם הצלחה נמדדת בשביעות רצון של
סקטור אחד או שמא של החברה כולה;
או אולי המדד הוא הפרט ולא החברה.
כדי שלקונגרס יהיה מכנה משותף
אחד והקריטריונים ברורים ואחידים —
פירסם פרופ' Nathaniel Liechfield
מאמר ב- ICLPS Newsletter

המאמר מספר 30 — 29 בשלח ל-
משתתפים בקונגרס בישיבת המליאה
Louis Menezes, Bill Doebele, Nathaniel liechfield
הציגו בפני 310 משתתפי הקונגרס
את נושא הקונגרס.

מעניין, כי למרות ירידת הדולר וה-
פחד מהטרוויזם — מספר המשתת-
פים האמריקאים לא פחת מאלו שבקונ-

נושאים הבאים: שימור היסטורי; שימור הטבע; פיתוח תעשייתי; פיתוח נמלים; שימור משאבים אקולוגיים נדירים; שימור אופי קהילתי; תיירות כפיתוח כלכלי; פיתוח מסחרי.

במסגרת זו הוצגו 28 חקרי-אירוע מ-13 ארצות. פרופ' רחל אלתרמן, מהטכניון, תיארה את מערכת שימור הקרקע החקלאית בישראל, ודיוויד לואיס, מבע"ל לי ישרוטל, כתב על פיתוח התיירות באילת.

בניגוד לכנסים אירופאיים, ארוחות הצהרים, היו חלק מתוכן הקונגרס.

בנוסף לאוכל, הוגש אף מזון רוחני. בארוחות הצהריים דיברו ביל קולדוול, נשיא ה-ILU, על פרויקטים המשותפים ליוזמה הפרטית ולציבור גם יחד. פרנק ליפילד על הנסיון הבריטי וגרגורי אינגרס, מהבנק העולמי, על המחקר בנושא פיתוח קרקעות בעולם. ביום השלישי הגישו 33 משתתפים מ-11 ארצות את תרומתם בתשובה ל- "Call-for-Papers", שהוכרו עם ההודעה על קיום הקונגרס. במסגרת קבוצות עבודה אלו, על 12 נושאים שונים, השתתפו אף הקבלן דן מנחמי והשמאי זאב כהן, שתיארו איך נערכות עסקות קרקע בתקופה של אינפלציה — עסקות הקיטובינציה; דליה ליצ'פילד תיארה את פרויקט שיקום השכונות, כפי שמומש באשקלון, וחיים קוברסקי, עדיין מנכ"ל משרד הפנים, הציג את מערכת השמירה על הסביבה בישראל.

במשך השנים נוצרה כבר מסורת של אהרן יומיים מלאי תוכן יש צורך בהקלה מסוימת. לכן היום השלישי ל-קונגרס היה מוקדש לסיוורים מקצועיים. בין המשתתפים היתה בחירה בין שלושה סיוורים: הראשון: לפרוייקטים במרכז לונדון ובמיוחד ללמוד את פרויקט ה-ענק ההולך וקם באי הכלבים, שהיה חלק מגמל לונדון. בפרוייקט, זה כבכל הפרוייקטים השייכים לתכנית ה-Enterprize Zone הקלו על המשקיעים בכך, שהסירו את כל ההגבלות הממסדיות על הבניה והעניקו הנחות ממסים לשגים

רבות; הסיוור השני נערך לאחרונה שב-ערים האנגליות החדשה — למילטון קיינס, שיש בה הרבה מה ללמוד הסיוור השלישי היה סיוור רגלי בלונדון, ללמוד את דרכי הפעולה של חברת גרובסנור, שהינה חברה בעלת קרקע הפרטית הגדולה ביותר לא רק בלונדון אלא באנגליה כולה.

היום הרביעי היה מוקדש לנושאי מדיניות: מדיניות מגורים; מדיניות הסביבה; מדיניות קרקע כחלק מ-מדיניות כלכלית; מדיניות שיקום עירונית; מדיניות תחבורה; מדיניות שימושי קרקע במדינות המתפתחות.

מדיניות פיתוח

במסגרת זו הוצגו 44 חקרי-אירוע מ-20 ארצות. רחל אלתרמן, מהטכניון, תארה את הנסיון הישראלי בהפקעות קרקע לצרכי ציבור, ובמיוחד את ההפקעות ללא תמורה. זוהי ההודמנות לציין, כי כל מי שרצה להציג בקונגרס נושא כל שהוא המתאים למסגרת, ופנה אל כותב שורות אלו, נענה גם אם פנייתו הגיעה באיחור מזה.

ביום האחרון משתתף אחד מכל ארץ שהיתה מיוצגת בקונגרס, הביע את מחשבותיו על הקונגרס, כולל המגרעות, ומה ששמע שיש בו להוסיף לנסיון ארצו וכן הצעות לגבי הקונגרס הבינלאומי הרביעי. פרנק שניידמן, שכהן הצליח כיושב ראש הקונגרס הזה ומארגנו, הודיע כי הקונגרס יתקיים ב-1989 ביפן.

הפריט האחרון בתוכנית הקונגרס היתה הרצאה לזכרו של חיים דריין-דר-בקין, אבי, המוכר לרבים מהיותו בין מקימי הבמה הזו. ארלו וולרי, המנכ"ל היוצא של מכון ליינקולן למדיניות קרקע, דיבר על שני אנשים ושני רעיונות. מאמרו יפורסם בגליון הבא של „קרקע“.

על החלק התברותי שבקונגרס לא נאמר ולו דבר, אך יתכן והרגשת המשתתפים כי הכנס עבר מהר מדי — מעידה על הצלחת הקונגרס הבינלאומי השלישי למדיניות קרקע.